

ಬೆದರಿಕೆಯಿಲ್ಲದ ಶಾಲಾ ಪರಿಸರವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು

ಒಂದು ತರಗತಿಯ ನಿದರ್ಶನ

ಅನಿಲ್ ಎಸ್. ಅಂಗಡಿ

VOICES

‘ಶಾಲೆಯ ವಾತಾವರಣ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ, ನಮ್ಮ ಮಗುವನ್ನು ನೀವು ನಮಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಾಳಜಿ ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಆದರೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಹಿಡಿತದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವರು ಯಾರ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನೂ ಪಾಲಿಸುವುದಿಲ್ಲ.’

‘ನೀವು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿಸುತ್ತಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ, ನನ್ನ ಮಗು ನನಗೆ ಮರುಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಲು ಶುರುಮಾಡಿದೆ, ಅದು ಆಗಬಾರದು.’

‘ನಿಮ್ಮ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮೇಲೆ ನಿಯಂತ್ರಣವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ನೀವು ಅವರಿಗೆ ಹೇಗೆ ಕಲಿಸುತ್ತೀರಿ?’

‘ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಸುವ ಸರಿಯಾದ ವಿಧಾನ ಇದಲ್ಲ, ನಾವು ಇದನ್ನು ಹಿಂದೆ ನೋಡಿಲ್ಲ; ಇದು ಅವರನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡಬಹುದು.’

ಪೋಷಕ-ಶಿಕ್ಷಕರ ಸಭೆಗಳು ಅಥವಾ ಮನೆ ಭೇಟಿಗಳ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಪೋಷಕರನ್ನು ಭೇಟಿಯಾದಾಗಲೆಲ್ಲಾ ಇಂತಹ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಲಹೆಗಳು ಅವರಿಂದ ಬರುತ್ತವೆ. ಯಾದಗಿರಿಯ ಅಜೀಂ ಪ್ರೇಮ್‌ಜಿ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಆರಂಭಿಕ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಶಾಲಾ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿದ ಇತರ ಭಾಗೀದಾರರಿಂದಲೂ ಸಹ ಈ ರೀತಿಯ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳು ಬಂದಿದ್ದವು. (ಇದು 2012ರಲ್ಲಿ ದೇಶದಾದ್ಯಂತ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಆರು ಅಜೀಂ ಪ್ರೇಮ್‌ಜಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ). ಶಾಶ್ವತ ಶಾಲಾ ಆವರಣ ನಿರ್ಮಾಣ ಹಂತದಲ್ಲಿದ್ದ ಕಾರಣ ಗೋಡಾನ್ ಒಂದನ್ನೇ ಮಾರ್ಪಾಡುಗೊಳಿಸಿ ತರಗತಿಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ದೈಹಿಕ ಶಿಕ್ಷೆ, ಮಾನಸಿಕ ಕಿರುಕುಳ ಅಥವಾ ತಾರತಮ್ಯವಿಲ್ಲದ ಭಯ-ಮುಕ್ತ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ನಾವು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಹೊರಟಾಗ ಈ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಪದೇ ಪದೇ ಎದುರಿಸಿದೆವು. 2012ರಲ್ಲಿ, 32 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು 1ನೇ ತರಗತಿಗೆ ದಾಖಲಾದರು. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಹತ್ತಿರದ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ಬಂದವರು ಮತ್ತು ಅವರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನವರು ಮೊದಲ ತಲೆಮಾರಿನ ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗುವವರಾಗಿದ್ದರು. ಮಕ್ಕಳ ಉಚಿತ ಮತ್ತು ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಕಾಯಿದೆ ಅಥವಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಹಕ್ಕು ಕಾಯಿದೆ (RTE) 2009, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಠ್ಯಕ್ರಮದ ಚೌಕಟ್ಟಿನ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ನಮ್ಮ ಶಾಲಾ ನೀತಿ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳೊಂದಿಗೆ ನಾವು ಸಜ್ಜುಗೊಂಡಿದ್ದೆವು. ಪರ್ಯಾಯ ಶಾಲೆಗಳು, ಎನ್.ಬಿ.ಒ.ಗಳು ಅಥವಾ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೊಂದಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ ಅನುಭವ ಹೊಂದಿರುವ ಅಜೀಂ ಪ್ರೇಮ್‌ಜಿ ಫೌಂಡೇಷನ್‌ನ ಫೀಲ್ಡ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್‌ನ ನಾಯಕರು ಮತ್ತು ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಒಂದು ತಂಡವಿತ್ತು. ಅವರು ಒಂದು ನಂಬಿಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಬೆಂಬಲ ನೀಡಿದರು. ಆ ನಂಬಿಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಯಾವುದೇ ಮಗು ಒತ್ತಡ ಅಥವಾ ಭಯವಿಲ್ಲದ,

ಉತ್ತಮ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಮತ್ತು ಭಾಗವಹಿಸಲು/ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಲು ಸ್ಥಿರವಾದ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ತತ್ತ್ವವನ್ನು ಆಧರಿಸಿದೆ. ಅವರು ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಗಳಿಸುತ್ತಾರೆ ಹಾಗೂ ಕಲಿಕೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಥರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಅಂತಹ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಕಲಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಅದರ ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲು ಇದನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದು ನಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿತ್ತು.

ನಾವು ಎದುರಿಸಿದ ಸವಾಲುಗಳು

ನಾವು ಎದುರಿಸಿದ ಮುಖ್ಯ ಅಡಚಣೆಗಳೆಂದರೆ:

- ನಾವು, ಅಧ್ಯಾಪಕ ವೃಂದವರು, ಈ ಹಿಂದೆ ಔಪಚಾರಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳು ಕಲಿಯಲು ಮತ್ತು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಾಗಲು ಶಿಕ್ಷೆ ನೀಡುವುದು ಸಹಕಾರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಂಬಿದ್ದೇವೆ.
- ‘ಭಯಮುಕ್ತ’ ಶಾಲಾ ವಾತಾವರಣದ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರದ ಪೋಷಕರು ಈ ಸಿದ್ಧಾಂತಕ್ಕೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿದ್ದರು.
- ಶಾಲಾ ಸಿದ್ಧತೆಯಿಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಶಾಲೆಗೆ ಸೇರಿದ ಮಕ್ಕಳು ಸಂಘರ್ಷಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು ಅಥವಾ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲು ಶಿಕ್ಷಕರ ಸಂವಾದದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಕಷ್ಟಕರವಾಗಿಸಿದರು.

ನಮ್ಮ ನಿರ್ಧಾರ ಮತ್ತು ಆಚರಣೆಗಳ ಮೂಲಕ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಲು ನಾವು ನಮ್ಮ ನಂಬಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ದೃಢವಾಗಿ ಉಳಿಯಬೇಕಿತ್ತು. ಕಲಿಕೆಯ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಒತ್ತಡ-ಮುಕ್ತವಾಗಿಸಲು, ಮಕ್ಕಳು ಅವರ ಇಚ್ಛೆಯಂತೆ ತರಗತಿಯೊಳಗೆ ಬರುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಾವು ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಆರಂಭದಲ್ಲಿ, ನಾವು ಅವರನ್ನು ಒಳಗೆ ಕರೆದಾಗ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಕ್ಕಳು ಹೊರಗೆ, ಆಟವಾಡುತ್ತಾ, ಒಂಟಿಯಾಗಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು ಅಥವಾ ಕ್ಯಾಂಪಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದು ಹಲವಾರು ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟಿತು - ಕೆಲವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಲು ಶಾಲೆಯ ಗಡಿಯನ್ನು ದಾಟಿ ಪಕ್ಕದ ಹೊಲಗಳಿಗೆ ಓಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರನ್ನು ಮರಳಿ ಕರೆತರಲು ನಾವು ಅವರ ಹಿಂದೆ ಓಡಬೇಕಾಯಿತು. ಕೆಲವು ಮಕ್ಕಳು ಆಕ್ರಮಣಕಾರಿ ಮತ್ತು ನಿಂದನೀಯ ಪದಗಳನ್ನು ಬಳಸಿದ ನಿದರ್ಶನಗಳೂ ಇದ್ದವು. ಇಂತಹ ವರ್ತನೆಗಳಿಗೆ ಈ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತಿದ್ದ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಈ ಶಿಕ್ಷಕರ ನಡವಳಿಕೆ ಹಾಗೂ ಅವರು ತೋರುತ್ತಿದ್ದ ತಾಳ್ಮೆ ನಿಖರವಾಗಿ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿತ್ತು. ಇದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಮೂಡಿಸುವಲ್ಲಿ

ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಿತು. ನಾವು ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ನಿಯಮಿತ ಸಂವಾದಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದವು ಮತ್ತು ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗಲೆಲ್ಲಾ ವರ್ತನೆಯ ಅಂಶಗಳ ಕುರಿತು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಸಂವಹನ ನಡೆಸುವೆವು.. ನಾವು, ಇತರರೊಂದಿಗೆ ಹೇಗೆ ಸಂಭಾಷಿಸಬೇಕೆಂದು, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ನಿಂದನೀಯ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಳಸುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಮತ್ತು ಸಂಘರ್ಷಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಪರಿಹರಿಸುವುದು ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ಕಲಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದವು. ಲ್ಯಾಪ್‌ಟಾಪ್‌ಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಸಣ್ಣ ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ಚಲನಚಿತ್ರ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳಂತಹ ಇತರ ಕೆಲವು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು; ಮತ್ತು ಕಥೆ ಹೇಳುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಪಾತ್ರಾಭಿನಯಗಳಂತಹ ಒಳಾಂಗಣ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು ನಮಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದವು. ಇದು ತರಗತಿಯೊಳಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯ ಕಳೆಯಲು ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಒಂದಿಬ್ಬರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಬಹುತೇಕ ಎಲ್ಲರೂ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ತರಗತಿಗೆ ಬಂದು ತರಗತಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸತೊಡಗಿದರು.

ಮಕ್ಕಳನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು

ನಾವು ಅಭಿನಯ ಗೀತೆಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದರ ಮೂಲಕ ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದವು. ತರಗತಿಯನ್ನು ಕಥೆ

ಹೇಳುವುದು, ಚಿತ್ರ ಬಿಡಿಸುವುದು, ಮಣ್ಣಿನ ಕಲೆ ಮುಂತಾದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು, ಮತ್ತು ಚಿಕ್ಕ ಸಿನಿಮಾಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದವು. ಇವುಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಆನಂದಿಸಿದರು. ಹೊರಾಂಗಣ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಶಾಲೆಯ ಆವರಣದ ಸುತ್ತಲೂ ಕರೆದೊಯ್ಯುವುದು (ಪ್ರಕೃತಿಯ ನಡಿಗೆ), ಚರ್ಚಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಗಮನಿಸುವುದು, ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುವುದು, ಗುಂಪು ಆಟಗಳು ಮತ್ತು ಆಟಗಳಿಗೆ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು. ಅಲ್ಲದೆ, ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಗಣಿತದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳಿಗಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಕರು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಜಂಟಿಯಾಗಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ ವಿವಿಧ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದು ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿತು.

ಈ ಎಲ್ಲಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಪಠ್ಯಕ್ರಮದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ, ಆಡುವ ಮತ್ತು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಹಾಗೂ ಪರಸ್ಪರ ಬೆಂಬಲಿಸುವ ಮತ್ತು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ಮೂಲಭೂತ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಸಹ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿತು. ತರಗತಿ ಮತ್ತು ಸಭೆಯ ಸಂಭಾಷಣೆಗಳು ಮತ್ತು ಚರ್ಚೆಗಳ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಉದಾಹರಣೆಗಳ ಬಳಕೆಯು ಧನಾತ್ಮಕ ನಡವಳಿಕೆಗಳ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿತು.

ಚಿತ್ರ 1. ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಚಲನಚಿತ್ರ ಪ್ರದರ್ಶನ

ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಬೆಳಗಿನ ಅಸಂಖ್ಯಾಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವಾಗ, ಶಾಲೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸುವಾಗ, ಅನುಭವ ಹಂಚಿಕೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವಾಗ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಇರಿಸಲು ಪೂರಕ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾರಂಭಿಸಿತು. ಇದು ಶಾಲೆಯ ಮುಂದಿನ ದಿನಚರಿಗಳಿಗೆ ಅವರನ್ನು ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸಿತು.

ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಊಟದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದು; ಶಾಲೆಯ ಪರಿಸರವನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿಡಲು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು - ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲೂ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಸಮಾನವಾಗಿ ನೋಡುವ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಬಿತ್ತಿ, ತಾರತಮ್ಯವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ, ಶ್ರೇಣೀಕೃತವಲ್ಲದ ಪರಿಸರವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದವು. ಹೆಚ್ಚಿನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಅಭ್ಯಾಸಗಳು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕರ ನಡುವೆ ಉತ್ತಮ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿವೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತರಗತಿಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಆಲೋಚನೆಗಳು ಮತ್ತು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು ಹಾಗೂ ತಮ್ಮ ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿನ ಸವಾಲುಗಳಂತಹ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು.

ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು

ಕ್ರಮೇಣ, ನಾವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಚರ್ಚೆಯ ಮೂಲಕ ತರಗತಿಗಳು ಮತ್ತು ಶಾಲೆಗೆ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದವು, ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಆಸನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು, ಅವರಿಗೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾಗಿ ಇಡುವುದು, ಕಸದಬುಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದು, ಶೌಚಾಲಯಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು, ಮಾತನಾಡಲು ತಮ್ಮ ಸರದಿಗೆ ಕಾಯುವುದು, ನಿಂದನೀಯ ಭಾಷೆ ಬಳಸದಿರುವುದು ಅಥವಾ ಇತರರನ್ನು ಹೊಡೆಯದಿರುವುದು, ಆಹಾರವನ್ನು ವ್ಯರ್ಥ ಮಾಡದಿರುವುದು ಇತ್ಯಾದಿ. ಆರಂಭದಲ್ಲಿ, ಕೆಲವು ಸರಳ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ತರಗತಿಯ ಒಳಗೆ ಮತ್ತು ಹೊರಗೆ ಅವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲಾಯಿತು, ಘರ್ಷಣೆಗಳು ಉಂಟಾದಾಗ

ಸಂವಾದದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ನಾವೆಲ್ಲ ಶಿಕ್ಷಕರೂ, ನಮ್ಮ ಅನುಭವಗಳು, ಸವಾಲುಗಳು ಮತ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ಏನು ಮಾಡಬಹುದು ಎಂಬುದರ ಕುರಿತು ಚರ್ಚೆಗಳಿಗಾಗಿ ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಗುಂಪಿನ ಸಭೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಗಿಜುಭಾಯಿ ಬಧೇಕಾರವರ ದಿವಾಸ್ವಪ್ನ, ಟೆಟ್ಟುಕೋ ಕುರೋಯನಗಿಯವರ ಟೊಟೊ-ಚಾನ್: ದಿ ಲಿಟಲ್ ಗರ್ಲ್ ಅಟ್ ದಿ ವಿಂಡೋ, ಹೇಮರಾಜ್ ಭಟ್ ಅವರ ದಿ ಡೈರಿ ಆಫ್ ಎ ಸ್ಕೂಲ್ ಟೀಚರ್, ಎ.ಎಸ್. ನೀಲ್ ಅವರ ಸಮ್‌ಹಿಲ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ನಾವು ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ಓದಿ ಚರ್ಚಿಸಿದೆವು. ನಾವು ಪರಸ್ಪರ ತರಗತಿಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸುವ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ನಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ತರಗತಿಗಳ ರೆಕಾರ್ಡಿಂಗ್‌ಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತೇವೆ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಬೋಧನಾ ವಿಧಾನದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಅರಿಯಲು, ಮಕ್ಕಳ ಕೇಂದ್ರಿತ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು, ತರಗತಿಯನ್ನು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳಿಂದ ಉತ್ತಮ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಈ ಧ್ವನಿಮುದ್ರಣವನ್ನು ಬಳಸುತ್ತೇವೆ. ನಿಯಮಿತ ಪೋಷಕ-ಶಿಕ್ಷಕರ ಸಭೆಗಳು ನಮ್ಮ ಅಭ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಪೋಷಕರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ನಿರಂತರ ಸಂವಾದವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ನಮಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿತು.

ಈ ಅಭ್ಯಾಸಗಳು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷವಿಡೀ ಮುಂದುವರೆಯಿತು ಮತ್ತು ಶಾಲಾ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಯಿತು. ಶಾಲೆಗೆ ಸೇರಿದ ಎರಡನೇ ತಂಡದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು, ಶಿಕ್ಷಕರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಶ್ರಮವಿಲ್ಲದೆ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದಾಗ ನಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು. ಹಿರಿಯ ಮಕ್ಕಳ ಗುಂಪನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ ಹೊಸ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೆಂದು ನಾವು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ, ಇದು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಬೆದರಿಕೆಯಿಲ್ಲದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯ ಕುರಿತು ನಮ್ಮ ನಂಬಿಕೆ ಮತ್ತು ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಿತು.

ಚಿತ್ರ 2. ತರಗತಿಯ ಹೊರಗೆ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಆನಂದಿಸುತ್ತಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು.

‘ಜವಾಬ್ದಾರಿಯೊಂದಿಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ’

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಜವಾಬ್ದಾರರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲು, ನಾವು ಶಾಲಾ ದಿನಚರಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವಂತಹ ಕೆಲವು ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆವು. ಶಾಲೆಯ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ಈ ಸಮಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದರಲ್ಲಾದರೂ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವುದು ಮತ್ತು ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುವುದು, ಕಾರ್ಯತಗೊಳಿಸುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವುದು ಮತ್ತು ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಸ್ಕೂಲ್ ಮಹಾಸಭಾ (ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ)ದಂತಹ ವೇದಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹರಿಸುವಂತಹ ಜೀವನದ ಕೌಶಲಗಳ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡರು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು, ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಆಚರಿಸುವುದು ಮತ್ತು

ತರಗತಿಯ ಒಳಗೆ ಹಾಗೂ ಹೊರಗೆ ವಿವಿಧ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ಶಾಲಾ ಸಮಾಜವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ನಮಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿತು.

ಸಮ್ಮರ್‌ಹಿಲ್‌ನಲ್ಲಿನ ಎ.ಎಸ್. ನೀಲ್ ಅವರ ಉದಾಹರಣೆಯಂತಹ ವಿವಿಧ ಶಾಲೆಗಳ ಅನುಭವಗಳಿಂದ, ಅವರ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಏನು ಮತ್ತು ಹೇಗೆ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ನಿರ್ಣಯಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ನಾವು ‘ಜವಾಬ್ದಾರಿಯೊಂದಿಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ’ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಕಸನಗೊಂಡಿತು - ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಿ (ಮುಖ್ಯ ಶಿಕ್ಷಕರೂ ಸೇರಿದಂತೆ), ನಾವು ಕೇವಲ ಅಭ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದಕ್ಕಷ್ಟೇ ಜವಾಬ್ದಾರರಾಗಿರದೆ, ಅದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೂ ಜವಾಬ್ದಾರರಾಗಿರುತ್ತೇವೆ. ಸಮಿತಿಯ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಗಳನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಸಿದ್ದೇವೆ, ನಾವು ನಮಗೆ ಈ ರೀತಿಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು

ಚಿತ್ರ 3. ಹೊರಾಂಗಣ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿವೆ

ಚಿತ್ರ 4. ಮಕ್ಕಳ ಶಾಲಾ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅವರ ಪೋಷಕರೊಂದಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ

ಚಿತ್ರ 5. ಮಕ್ಕಳು ಕ್ರಮೇಣ ಶಾಲಾ ದಿನಚರಿಗಳಿಗೆ ಒಗ್ಗಿಕೊಂಡರು

ಕೆಳಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ: ಶಿಕ್ಷಕನಾಗಿ ನಾನು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ನೀಡಬೇಕು? ಶಾಲೆಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸಮಿತಿಯ ನಿರ್ಧಾರಗಳ ಮೇಲೆ ನನ್ನ ಸಲಹೆಗಳು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಬೇಕು?

ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಮತ್ತು ಅವರ ಪೋಷಕರು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿನ ಕಾಳಜಿಯುಕ್ತ ಮತ್ತು ಬೆದರಿಕೆಯಿಲ್ಲದ ಅಭ್ಯಾಸಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ದಾಖಲಾತಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಸಹ ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಈ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಪ್ರಯಾಣದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ವಿಭಿನ್ನ ಮನಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ

ಕೆಲವು ಶಿಕ್ಷಕರು ಬಿಟ್ಟುಹೋದರು ಅಥವಾ ಇನ್ನು ಕೆಲವರನ್ನು ಬಿಡಲು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು. ಇದು ಈ ಹಂಚಿಕೆಯ ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಎಲ್ಲಾ ಮಧ್ಯಸ್ಥಗಾರರನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸಿತು. ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ಉತ್ತಮ ನಡವಳಿಕೆ ಮತ್ತು ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸದ ದೇಹಭಾಷೆಗಾಗಿ ಹೊರಗಿನವರು, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಇತರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳ ಶಿಕ್ಷಕರಿಂದ ಪ್ರಶಂಸೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಗುರುತಿಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯು ಈ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನದನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ನಮ್ಮನ್ನು ಪ್ರೇರೇಪಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರಬಹುದಾದ ಯಾವುದೇ ಅಂತರವನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ ಮತ್ತು ತುಂಬುವ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

● ಅನುವಾದ: ಅನುರೂಪ | ಪರಿಶೀಲನೆ: ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಮಂಡೇಕೋಲು

ಅನಿಲ್.ಎಸ್. ಅಂಗಡಿಕಿ ಅವರು 2012 ರಿಂದ ಅಜೀಂ ಪ್ರೇಮ್‌ಜಿ ಫೌಂಡೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿದ್ದು, ಪ್ರಸ್ತುತ ಕರ್ನಾಟಕದ ಯಾದಗಿರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಅಜೀಂ ಪ್ರೇಮ್‌ಜಿ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಫೌಂಡೇಷನ್‌ಗೆ ಸೇರುವ ಮೊದಲು, ಅವರು XI ಮತ್ತು XII ತರಗತಿಗಳಿಗೆ ರಸಾಯನವಿಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರನ್ನು anil.angadiki@azimpremjifoundation.org ಮೂಲಕ ಸಂಪರ್ಕಿಸಬಹುದು.